

Література

1. Офіційний сайт Державної авіаційної служби України. Державна статистична звітність. Підсумки діяльності авіаційної галузі України за 2016 рік. – К.: Державіаслужба України, 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.avia.gov.ua/uploads/documents/11308.pdf>

2. Крестовська Н.М. Теорія держави і права. Підручник. Практикум. Тести. : підручник. / Н.М. Крестовська, Л.Г. Матвєєва. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 584 с.

3. Шереметьєва О.Ю. Види повітряних правовідносин та критерії їх розмежування / О.Ю. Шереметьєва // Правове регулювання економіки. – 2015. – № 15. – С. 214-226.

УДК 351.862.4:629.7(043.2)

Іщук Д. Л., студент,
Навчально-науковий інститут Аеронавігації,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: **Макеєва О. М.**, к.ю.н.

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ

Державне регулювання діяльності в галузі авіації та використання повітряного простору України полягає у формуванні державної політики та стратегії розвитку, визначенні завдань, функцій, умов діяльності в галузі авіації, застосуванні заходів безпеки авіації, прийнятті загальнообов'язкових авіаційних правил України, у здійсненні державного контролю за їх виконанням та встановленні відповідальності за їх порушення.

У відповідності до ст.3 Закону України «Про транспорт», державне управління діяльністю транспорту здійснюється шляхом проведення та реалізації економічної (податкової, фінансово-кредитної, тарифної, інвестиційної) та соціальної політики, включаючи надання дотацій на пасажирські перевезення. Державне управління в галузі транспорту має забезпечувати: своєчасне, повне та якісне задоволення потреб населення і суспільного виробництва в перевезеннях та потреб оборони України; захист прав громадян під час їх транспортного обслуговування; безпечне функціонування транспорту [1]. Державне управління в галузі повітряного транспорту має забезпечувати безпеку цивільної авіації на рівні, що відповідає міжнародним зобов'язанням України.

Відповідно до підпункту 5 статті 4 Повітряного кодексу України, державне регулювання у сфері цивільної авіації та використання повітряного простору України здійснюють у межах повноважень: центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування

державної політики у сфері транспорту, – Міністерство інфраструктури України; центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики в галузі цивільної авіації (уповноважений орган з питань цивільної авіації), – Державна авіаційна служба України (Державіаслужба), - національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері транспорту [2].

Державне управління в галузі цивільної авіації проявляється у конкретних, визначених законодавством правових формах: видання компетентними органами державної влади, та іншими суб'єктами (яким таке право делеговане у встановленому законом порядку), нормативних актів, а також індивідуальних правозастосовчих актів та вчинення, у визначеному законодавством порядку, інших дій, що мають юридичне значення. Зокрема, до таких належать: ліцензування, сертифікація, реєстрація: повітряних суден, цивільних аеродромів, допуск до експлуатації повітряних суден; допуск до експлуатації аеродромів, посадкових майданчиків, аеропортів; допуск авіаційного персоналу до авіаційної діяльності; допуск повітряного судна до польоту, надання дозволу: на виконання польотів для цивільних повітряних суден; на перевезення зброї, боєприпасів, вибухових і отруйних речовин, ядерного палива, радіоактивних речовин та інших вантажів, які належать до особливо небезпечних, на виконання авіаційних робіт іноземними експлуатантами; на виконання нерегулярних міжнародних польотів, державний нагляд за забезпеченням безпеки авіації: безпеки польотів, льотної придатності цивільних повітряних суден, придатності до експлуатації аеродромів, аеронавігаційних технічних засобів, інших об'єктів цивільної авіації та їх захисту від актів незаконного втручання, контроль та перевірка ефективності системи авіаційної безпеки України.

Розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними суднами України та іноземними цивільними повітряними суднами, фактів порушення порядку використання повітряного простору України покладається на спеціалізовану експертну установу з розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними суднами – Національне бюро з розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними суднами (НБРЦА). Роль НБРЦА суто технічна і не передбачає участі у формуванні та реалізації державної політики у сфері цивільної авіації та використання повітряного простору України.

Враховуючи зазначене, стратегічними цілями розвитку авіаційного транспорту в Україні мають бути: розвиток інфраструктури авіаційного транспорту; забезпечення населення доступними, якісними та у галузі цивільної авіації; реформування

системи управління галузі цивільної авіації безпечними послугами з повітряних перевезень; посилення міжнародної діяльності України [3].

Отже, розвиток авіаційної галузі в Україні значною мірою залежатиме від ефективності державного регулювання, правовою основою якого чинне законодавство. Важливою складовою державної політики є удосконалення нормативно-правової бази в частині приведення її у відповідність із сучасними міжнародними вимогами, що формуються з боку ЄС, Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО), Європейської конференції цивільної авіації (ЄКЦА), Європейської організації з безпеки аеронавігації (ЄВРОКОНТРОЛЬ). Нагальними завданнями є реформування системи управління галузі цивільної авіації, зокрема, створення ефективної структури управління галуззю, яка відповідатиме сучасним викликам; запровадження сучасних підходів щодо здійснення нагляду за безпекою польотів та забезпечення авіаційної безпеки; забезпечення доступності інформації щодо діяльності державних органів для підприємств авіаційної галузі та громадськості.

Література

1. Про транспорт: Закон України від 10 листопада 1994 р. № 323/94-вр // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 51. – Ст. 447.

2. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48– 49. – Ст. 536.

3. Про затвердження стратегічного плану розвитку авіаційного транспорту на період до 2020 року: Наказ Міністерства інфраструктури України від 21 грудня 2015 р. № 546 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mtu.gov.ua/documents/444.html>

УДК 629.7(930)(477)(043.2)

Кирпічнікова А. Є., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Пильгун Н. В., к.ю.н., доцент

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ АВІАЦІЙНОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ

Авіаційна сфера в Україні на сучасному етапі розвитку займає провідне місце в системі надання послуг населенню. Історія її становлення є неймовірно цікавою і має багату спадщину. Першим у вітчизняній історіографії до розв'язання проблеми періодизації історії авіації наблизився харківський дослідник В. С. Савін. 1995 р.,